

IHMISOIKEUSVALTUUSKUNNAN VAMMAISTEN HENKILÖIDEN IHMISOIKEUSKOMITEA

Aihe: Vammaisten henkilöiden ihmisoikeuskomitean kokous 3/2020.
Aika: **Tiistaina 1.12.2020 klo 13.00**
Paikka: Etäkokous Teams-sovelluksella

Osallistujat: Antti Teittinen
Pirkko Mahlamäki
Yrjö Mattila
Minna Verronen (EOA)
Mikko Joronen (IOK)
Katariina Huhta (IOK, siht.)

Kokouksen asialistaluonnos

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

Kohtaan 6 lisättiin keskusteltavaksi vammaislakien yhdistämisen tilanne ja kohtaan 7 keskustelua alueellisista rajoitustoimista.

Asialista hyväksyttiin muutoksin.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Todettiin, että pöytäkirja toimitetaan tarkastettavaksi ennen seuraavaa kokousta.

3. Keskustelua ensi vuoden kokouksien teemoista ja kutsuttavista vieraista

Puheenjohtaja avasi keskustelun.

MJ alusti keskustelua ja toivoi, että päätettäisiin kevään kokousten teemat ja käytäisiin keskustelua laajasti siitä, mitä teemojen käsittelyllä tavoitellaan lopputuotoksena, kuten esimerkiksi blogi-kirjoitus, yhteistyö ihmisoikeusvaltuuskunnan kanssa, lausunnon kirjoittaminen, jos lausuntokierros käynnissä käsitelystä teemasta, tms.

Keskustelun jälkeen sovittiin, että kevään kokousten teemat ovat:

- 1) Covid-19-pandemian vaikutukset (ehdotettuja ulkopuolisia alustajia: Päivi Topo ja/tai Susanna Hintsala. Lisäksi Minna Verronen päivittää EOA:n osalta).
- 2) Köyhyys ja työelämä (ehdotettuja ulkopuolisia alustajia: Anni Kyröläinen, VATES-säätiön edustaja, Jaakko Harkko HKI yliopisto. Lisäksi Antti alustaa oman tutkimuksensa osalta).
- 3) Syrjintä ja yhdenvertaisuus (ehdotettuja ulkopuolisia alustajia: Juhani Kortteinen, YVV toimiston edustaja. Lisäksi Pirkko Mahlamäki voi alustaa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan ratkaisuksista).
- 4) Hallitusohjelman seuranta (tavoitteena arvioida hallitusohjelman vammaispoliittisten toimenpiteiden toteutumista).

4. Keskustelua CRPD-komitean yleiskommentti 7 käännöksen teksteistä

Ruotsinkielinen teksti on valmis. Käännös oli hyvälaatuinen. Suomenkielisen version tarkastusluku vielä keskeneräinen.

5. Hallitusohjelman seuranta

Keskusteltiin hallitusohjelman seurannan tavoitteista. Todettiin, että VIOK:in olisi tärkeää valmistautua kevään aikana nostamaan keskusteluun vammaisille henkilöille tärkeitä kysymyksiä, jotka liittyvät hallitusohjelman toimeenpanoon.

Yksi tällainen asia voisi olla osatyökykyisten työllistäminen, joka on ollut agendalla koko 2000-luvun. Asia etenee liian hitaasti ja VIOK voisi ottaa jollakin tapaa asiaan kantaa. Todettiin samalla, että voisi olla parempi kohdistaa toimenpiteet nimenomaan vammaisiin henkilöihin, sillä osatyökykyisyyden käsite pitää sisällään laajemman joukon ihmisiä.

6. Ajankohtaisia vammaisten henkilöiden oikeuksiin liittyviä asioita

Puheenjohtaja kertoi vammaispalvelulain uudistuksen kuulumisista. Uudistus olisi tällä tietoa tulossa voimaan vuonna 2023. Uudistuksen taustalla toimii osallisuus työryhmä, joka on jättänyt lokakuussa oman lausuntonsa. Verrattuna lain edelliseen versioon, joihinkin kohtiin halutaan uudistuksia, kuten esim. vammaispalvelulain soveltamisala pitää kirjata tarkemmin ja halutaan lisäyksiä ja tarkennuksia voimavarapykälään.

Keskustelussa todettiin, että voimavarakysymyksestä ei ole yksimielisyyttä järjestökentällä. Kysymys vaikeavammaisuudesta on myös ollut tulkinnanvarainen pitkään ja on aiheuttanut paljon erimielisyyttä. Vammaiskentän yhtenäisyys asiassa on tärkeä, etteivät muut pääse päättämään asioista vammaisten henkilöiden ohi ja heidän ylitseen. On tarkoitus, että vanhan lain aikana voimassa olleet määritelmät pysyisivät voimassa uuden lain tullessa voimaan. Tätä pidettiin hyvänä asiana.

7. Muita ajankohtaisia asioita

Keskusteltiin mm. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin asettamista tapaamisrajoituksista. Saako tapaamisille asettaa aikarajoituksia?

MV oikeusasiamiehen kansliasta totesi, että päätökset tehdään aluehallintovirastossa ja kunnissa, muut toimijat voivat antaa suosituksia. Ohjeistusten epämääräisyys ja huono tiedottaminen niistä nousivat myös keskusteluun.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.

Ihmisoikeusvaltuuskunnan tehtävänä on:

*- käsitellä laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä
perus- ja ihmisoikeusasioita;*

*- hyväksyä vuosittain Ihmisoikeuskeskuksen toimintasuunnitelma ja keskuksen
vuotuinen toimintakertomus;*